

Asia: VN/22263/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kilpailulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kilpailulain muuttamisesta.

Maanmittauslaitos tuo asiassa esiin seuraavaa.

Lausuntopyynnön kohteena olevassa hallituksen esityksen luonnoksessa esitetään, että kilpailulakiin on tarkoitus lisätä uusi 30 b §. Ehdotettuun pykälään sisältyisi määritelmä kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta, johon sovellettaisiin asianomaisia kilpailuneutraliteettisäännöksiä. Kilpailuneutraliteettisäännösten soveltamisalan poikkeuksista säädettäisiin puolestaan kilpailulakiin lisättävässä uudessa 30 e §:ssä. Uuden 30 b §:n 1 momenttiin on tarkoitus lisätä säännös siitä, että muun ohella valtion katsottaisiin harjoittavan taloudellista toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla tarjotessaan tavaroita ja palveluja samoilla markkinoilla, joilla myös yksityiset toimijat tarjoavat tai voisivat tarjota vastaavia tavaroita tai palveluja.

Maanmittauslaitos kannattaa edellä tarkoitettua määritelmän ja siihen liittyvien rajausten lisäämistä kilpailulakiin siitä, milloin katsotaan olevan kysymys kilpailuneutraliteettisäännösten piiriin kuuluvasta kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta. Kysymyksessä olevien säännösten kohteina oleville tahoille on keskeistä kyetä

arvioimaan, milloin on kysymys kilpailuneutraliteettisäännösten piiriin kuuluvasta toiminnasta. Tulkintaongelmien välttämiseksi ja vallitsevan tilanteen selkeyttämiseksi Maanmittauslaitos ehdottaa, että lopulliseen hallituksen esitykseen lisättäisiin esimerkkejä, esimerkiksi Kilpailu- ja kuluttajaviraston tai tuomioistuinten ratkaisukäytännöstä, siitä, milloin

tavaroiden tai palvelujen tuottamisessa on kysymys edellä tarkoitetuissa säännöksissä tarkoitettua kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta.

Lausuntopyynnön kohteena olevassa hallituksen esityksen luonnoksessa on ilmaistu, että kilpailulakiin on lisäksi tarkoitus lisätä uusi 30 c § itsearviointivelvollisuudesta. Muun ohella valtion olisi vastedes 30 c §:n 1 momentti huomioon ottaen laadittava itsearviointi kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamastaan taloudellisesta toiminnasta. Kysymyksessä olevan 1 momentissa tarkoitettun itsearvioinnin olisi 30 c §:n 2 momentti huomioon ottaen sisällettävä muun ohella kuvaus kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta. Lisäksi kilpailulain 30 d §:n 3 momenttiin on tarkoitus lisätä säännös siitä, että 2 momentissa tarkoitettun tilikausikohtaisen tuloslaskelman lisätietona on esitettävä selkeä kuvaus siitä kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta, josta tilikausikohtainen tuloslaskelma on laadittu.

Maanmittauslaitos kannattaa riittävän tarkkarajaisen itsearviointivelvollisuuden ja tilikausikohtaiseen tuloslaskelmaan kohdistuvan lisätietojen laatimisvelvollisuuden lisäämistä kilpailulakiin. Maanmittauslaitos katsoo, että kilpailulakiin lisättävät uudet velvoitteet lisäävät jonkin verran kilpailuneutraliteettivelvoitteiden kohteina olevien tahojen hallinnollista

taakkaa. Edellä olevan takia Maanmittauslaitos katsoo, että olisi suotavaa, että hallituksen esityksen luonnokseen sisältyvien säännösehdotusten toteutuessa kysymyksessä oleville tahoille olisi tarjolla riittävät ja selkeät ohjeistukset mainittujen velvoitteiden täyttämistä varten.

Lausuntopyynnön kohteena olevaan hallituksen esityksen luonnokseen sisältyy edellä olevan lisäksi muun ohella ehdotus uuden soveltamisalan poikkeuksia sisältävän 30 e §:n lisäämisestä kilpailulakiin. Maanmittauslaitos katsoo, että kysymyksessä olevat soveltamisalan poikkeukset ovat perusteltuja ja tarpeellisia yleiseen etuun liittyvien tehtävien suorittamisen varmistamiseksi sekä säännöksissä tarkoitettun pienimuotoisen kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan rajaamiseksi itsearviointivelvollisuuden ja kirjanpidon eriyttämiseen liittyvän velvollisuuden ulkopuolelle. Toiminta olisi hallituksen esityksen luonnoksessa esiin tuodusti pienimuotoista, jos liikevaihto on alle 40 000 euroa vuodessa. Kysymyksessä olevien kilpailuneutraliteettivelvoitteiden kohteina olevien tahojen suuri määrä huomioon ottaen ja tarpeettoman hallinnollisen taakan välttämiseksi Maanmittauslaitos katsoo, että saattaisi olla perusteltua korottaa edellä tarkoitettua pienimuotoisen toiminnan raja-arvoa vielä nykyisestä hallituksen esityksen viimeistelyvaiheessa.

Esimerkiksi tilinpäätökseen Maanmittauslaitoksella on jo tällä hetkellä velvollisuus sisällyttää siihen liitteenä Kilpailullisen toiminnan kustannusvastaavuus sekä kuvaus kustannusvastaavuuden perusteluista. Aikaisemmin Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa on keskusteltu, miten pitkälle sanottua liitettä on eriteltävä taikka ryhmiteltävä, ja mitä kilpailulliseen toimintaan ylipäättään voidaan lukea. Ilmeisesti edellä tarkoitettua menettelyä ollaan nyt tarkentamassa. Hallituksen esityksen sanamuodosta on vaikeaa hahmottaa vielä, mitä de facto ollaan tekemässä, kun tavoitetila on vain yleisellä tasolla.

Mikkonen Soile

Maanmittauslaitos - Pääjohtajan sijaisena ylijohtaja Petri Korpinen ja
maanmittausneuvos Markku Markkula